

דְּרָשָׁתִי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א - השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו - צום גדליה, תשפ"ו

כל תנועה קטנה משנה עולמות

סיפר הרב פינקוס: יום אחד הזדמנתי לאיזה אתר בנייה. אני רואה שם איזו משאית טריילר, היא לוקחת את הקורות של בטון - קורות של בטון, עשרים מטר אורך של בטון, רוחב מטר, עובי מטר. כל קורה כזאת שוקלת בערך כמעט מאה טון.

אני אומר לעצמי: "אתה יודע מה, להרים מאה טון לגובה צריכים איזה אלף פועלים, לפחות אלף פועלים צריך בשביל להרים דבר כזה".

בסוף, עבר כמה זמן, הגיע 'מנופי אבי'. אני רואה, קשרו את הקורה הזאת ומרימים אותה לגובה. אני אומר לעצמי: "בסדר, מרימים לגובה, אבל המנוף הזה צריך לדעת איפה להניח את זה בדיוק. צריך לנחות בול על המקום".

אני רואה שם על הפיגומים פועל אחד בלבד. פועל אחד עומד שם, והוא מזיז את הקורה, אתה יודע, ככה דוחף אותה ביד שלו, ימינה, שמאלה, ככה מזיז, עד שהוריד אותה בול על המקום.

אני אומר לעצמי: "מה, פועל אחד יכול להזיז מאה טון ככה באוויר?". אמרתי לעצמי, זה הסיפור שהיה, בשבילי זה גם היה משל.

כך הוא אמר: בעשרת ימי תשובה, כלונו עומדים ותלויים. תלויים. אנחנו תלויים למעלה. כל אחד מגיע עם שק של עוונות. אתה יודע כמה עוונות? איזה מאה טון של עוונות.

אבל אתה יודע, כשאתה תלוי באוויר, בתנועה אחת שאתה זז, אתה יכול לשנות את כל הכיוון. בתנועה אחת שאתה זז, אתה משנה את כל הכיוון.

לכן דווקא בעשרת ימי תשובה, זה זמן שצריך באמת כל אחד לחשוב.

הזמן המיוחד של עשרת ימי תשובה

נכנסנו כבר לעשרת ימי תשובה. היום (צום גדליה) זה יום הראשון של עשרת ימי תשובה (חזון מר"ה וכיפור), שבאמצע יש שבעה ימים. היום זה היום הראשון שאפשר לחטוף, לתקן, לסדר את כל החיים.

ככה מביא האריז"ל, ככה כתבו גם עוד אחרונים, אבל אם האריז"ל כתב את זה, מספיק לנו בזה - שכל יום מכון כנגד יום אחד של החיים. זאת אומרת שהיום, היום שבו אדם מתקן את יום חמישי, זה יום חמישי של כל החיים שלו. ואם בן אדם מתקן יום שישי, זה יום שישי של כל החיים. לא רק של השנה - של כל החיים! יכול ברגע אחד לרומם, לתקן את הכל.

וכבר הזכרנו כמה פעמים, אני חוזר על זה - לא מבקשים מאיתנו הרבה היום. גם פעם לא ביקשו הרבה, אבל פעם היו יכולים לסבול את זה. היום לא מבקשים הרבה.

אני אמרתי לכם בשם הסבא מקלם. הסבא מקלם זה לא היה סתם בן אדם, הוא היה עובד השם בצורה שאין כמותה. אף על פי כן, הוא כותב מכתב לאחד התלמידים שלו, ששואל אותו: "הרב, מה אני אעשה בעשרת ימי תשובה?"

אמר לו הרב: "תאכל כרגיל, אל תצמצם". זה הלשון - "אל תצמצם". "אבל אל תאכל יותר מדי". זהו.

זה העבודה שלנו. העבודה זה לא הצמצום. העבודה שלנו זה אל תגזים.

לכן כמה שבו אדם יוצא מהשגרה בימים האלו, מאוד מאוד יקר בעיני השם. מאוד יקר. מה שלנו נראה כדבר תפל, בשמיים זה עוצמה שאי אפשר לתאר אותה. כל שכן בדור הזה השפל שלנו, שבורא עולם מאוד מאוד חביב לו כל דבר שאנחנו עושים. כל דבר שעושים, גם מה שנראה לך ככלום - מאוד מאוד יקר.

מה צריכים לעשות בעשרת ימי תשובה?

הבאתי פה את השערי תשובה. מה רבנו יונה כותב מה צריכים לעשות בעשרת ימי תשובה.

כותב רבנו יונה (שער ב' אות י"ד): **וְרָאוּ לְכָל יְרֵא אֱלֹקִים לְמַעַט בְּעַסְקוֹ הַלְוִיּוֹת רְעִיּוֹנֵי נְחִיתִים. וְלִקְבֹּעַ בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה עֵתִים הַתְּבוּדָה בְּחֻדְרֵי וּלְחַפֵּשׂ דְּרָכֵי וּלְחַקֵּר. וּלְקַדֵּם אֲשֵׁמוּרוֹת וּלְהַתְּעַסֵּק בְּדְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה וּכְשֶׁרוֹן הַמַּעֲשֵׂה.**

דבר ראשון: תעשה חשבון נפש. תעשה חשבון נפש.

סיפר איזה יהודי אחד: ניגשתי לרב שטיינמן, אמרתי לו: "הרב, אני רוצה איזו קבלה טובה. לא קבלה שהרב אומר לכולם. אני רוצה משהו טוב, חזק מאוד, שהרב יגיד לי - איזה קבלה טובה לראש השנה".

אמר לו הרב שטיינמן: "אני אגיד לך, יש לי קבלה מאוד קשה. אם תצליח לעמוד בה, אתה תהיה אדם גדול מאוד. הקבלה היא שיהיה לך כל יום רבע שעה, אבל רבע שעה שלך, כל יום תעשה חשבון נפש על היום שעבר עליך. אם אתה תעשה את זה כל יום בעשרת ימי תשובה, אתה תהיה אדם גדול".

נשמע לנו כזה מוזר, נכון? אבל אם בן אדם מתחיל לבדוק, אחרי שתי דקות כבר אין לו על מה לעשות חשבון נפש. כבר אין מה לעשות. הוא מסתכל - התפילה הייתה בסדר, האוכל היה בסדר, זהו, נגמר. דקה, נגמר הכול. אתה מחפש, הכול נגמר.

פתאום אתה מתחיל לחשוב: "איך אני אמור עכשיו לעשות חשבון נפש? איפה אני אמור להיות? מה אני אמור לעשות?"

משל התחנה - לדעת איפה אתה נמצא

סיפר איזה יהודי, תלמיד חכם גדול מאוד: הלכתי לרב אורי זוהר, אמרתי לו: "הרב אורי

זוהר, אתה חזרת בתשובה, אני רוצה שתגיד לי איך חוזרים בתשובה".*

אז הוא אמר לו: "תשמע, אני אגיד לך. בחוץ לארץ, אתה נמצא בתחנת רכבת, יש שם מאה רכבות. זה נוסע לפה, זה לשם... איך אתה יודע איפה לנסוע? אני עכשיו רוצה לנסוע למקום הזה, מה, איפה לנסוע?"

אז תראה, יש בתחנה איזה מסך גדול, כתוב לך: 'אתה נמצא כאן'. עכשיו אתה מסתכל על התחנה - אתה נמצא פה. יפה. מפה אתה מתחיל עכשיו לראות לאיפה אתה רוצה להגיע. אתה רוצה לשם? אז תעלה ברכבת הזאת והזאת. אתה רוצה להגיע לשם? תעלה ברכבת הזאת.

אבל דבר ראשון, אתה חייב להסתכל איפה אתה נמצא. בלי זה לא מתחיל שום דבר".

אומר לו הרב אורי זוהר: "תדע לך, למה אנחנו לא חוזרים בתשובה? כי אנחנו לא יודעים איפה אנחנו נמצאים. לא יודעים איפה נמצאים. אנחנו נוסעים, נוסעים, נופלים, קמים... איפה נמצאים? אנחנו לא יודעים.

ברגע שיום אחד אנחנו נשב עם עצמנו, נעשה חשבון נפש אמיתי, תגיד: 'איפה אני נמצא? אני רוצה לדעת באמת איפה אני נמצא' - מפה אתה תגיע לכל יעד הכי טוב שיכול להיות.

ולמה אנחנו לא מגיעים? כי אנחנו לא יודעים איפה אנחנו נמצאים. באמת אנחנו לא יודעים. באמת גם מפחדים אותנו. אחרי הכול, אנחנו מאוד מפחדים מזה. למה? כי לא נעים. אפילו מאיתנו אנחנו מפחדים. מעצמנו. לא נעים לבן אדם להגיד לעצמו שהוא לא בסדר. קשה לנו. אחרי הכול, קשה לנו לעמוד מול עצמנו, מול האמת, ולהגיד לעצמנו: 'תשמע, אתה לא בן אדם טוב. אתה בן אדם מאוד גרוע'. אני לא רוצה להגיד 'רשע', כי רשע זה עוד מחמאה בשבילך. לא נעים. אחרי הכול, מה שלא נגיד, קשה לנו עם זה.

ולכן אנחנו גם אף פעם לא מגיעים לשום יעד. למה? כי הצעד הראשון שיש לנו - איפה אתה נמצא - זה דבר ראשון. אחרי שאתה יודע איפה אתה נמצא, מכאן אפשר להתחיל את ההמשך. אבל אם אתה לא יודע איפה אתה נמצא, זה כמעט בלתי אפשרי".

זה מה שכותב רבנו יונה: לקבוע עתים להתבודד בחדריו ולחפש דרכיו ולחקור, ולקדם אשמורות ולהתעסק בדרכי התשובה וכישרון המעשה. זה העבודה שלנו בעשרת ימי תשובה.

גם אם בכל עשרת ימי תשובה יהיה לנו כמה דקות, פעם אחת כמה דקות שבו אדם חושב על עצמו באמת, בלי מורא, לא לפחד, באמת חושב על עצמו - מפה מתחילה שיא העלייה של הבן אדם. שיא העלייה של הבן אדם מתחילה.

וזה מה שכותב גם הרב וולבה בספר עלי שור (בחלק א' שער ג') - כשבו אדם צריך להכיר את עצמו, כי כל בן אדם מפחד לבדוק מי הוא באמת.

הוא כותב: ברגע שאתה מכיר את עצמך, זה נקרא לרדת לגיהנום בחיי חייו. אז מה אני אמור לעשות? אז אני אמור לרדת לגיהנום? אומר הרב וולבה: כן, כי משם, מתחילה לך כל העלייה.

הוא אמר את זה בצורה אחרת, אורי זוהר אמר בצורה אחרת, אבל שניהם כיוונו לאותו רעיון: אם אתה יודע איפה אתה נמצא, מתחילה לך עלייה.

התפילה - כוח עצום בימים אלו

ממשיך רבנו יונה: **וְלִשְׁפֹּף שֵׁיחַ וְלִשְׂאֵת תְּפִלָּה וְרִנָּה. וְלַהֲפִיל תְּחִנָּה. וְהַעֲתַת עַת רְצוֹן וְהַתְּפִלָּה וְשִׁמְעַת בּוֹ כְּעִינֵי שְׁנָאִמְר (ישעיה מ"ט, ח) בְּעַת רְצוֹן עֲנִיתֶךָ וּבַיּוֹם יִשׁוּעָה עֲזַרְתֶּךָ.**

אחר כך בעשרת ימי תשובה צריכים להתפלל. צריך להתפלל. ואנחנו חוסכים בתפילות. לא יודע, לא מתפללים. מה שחז"ל קבעו לנו - התפללנו, סיימנו, הלכנו.

צריך כל הזמן בעשרת ימי תשובה, כל הזמן להתפלל. כל תפילה שאתה מתפלל בשפה שלך, בדיבורים שלך, שאתה מתפלל לבורא עולם - זה דאורייתא. לכולי עלמא, ברור, זה דאורייתא. מה שאתה מתפלל בנוסח שחז"ל תיקנו, בזה יש את המחלוקת אם זה דאורייתא או דרבנן. אבל אם אתה מתפלל בנוסח שלך, כשיש לך איזה קושי, אתה רוצה להתקרב לבורא עולם - לכולי עלמא זה דאורייתא, התפילה הזאת.

דווקא שם היצר הרע אומר לנו: "אל תתפלל".

סיפר איזה יהודי אחד, הוא אומר: גרתי בפרס, ויום אחד היה לי איזה סכסוך גדול עם איזה עשיר גדול בפרס, גוי אחד. והגיע הדין לבית משפט, והשופט זיכה אותי וחייב את הגוי הזה.

אחרי שחייב את הגוי, הגוי הזה לא נח. הלך, שכר כמה עורכי דין, המציא עליי איזו עלייה מאוד מאוד קשה, שהגזר דין שלה במקרה הטוב זה מוות, במקרה יותר גרוע זה ייסורים נוראים ואחר כך מוות. באמת, והמצב שלי, בגלל שאני יהודי, זה בכלל לא הטיב איתי. והדין התארך, ובסוף גזרו על הבן אדם הזה - תלייה. ככה הוא מספר.

סיפר הבן אדם: "מה לא ניסינו? לשחד, לדבר, לקחת עורך דין, להקל את העונש, אולי להפחית... לא עזר שום דבר". נגזר עליו, על היהודי הזה, תלייה.

טוב. הגיע הזמן לביצוע. לוקחים אותו לגרודם. זה היה חדר, אולם כזה גדול. היה שם כל מיני ווים על התקרה, ויש שם כיסא מאוד גבוה ששם מעלים את הנידון לשם, קושרים אותו, ומורידים את הכיסא והוא צונח ונתלה.

* אז הרב אורי זוהר, כדרך הלצה, אמר לו: "עכשיו שנהיית דתי, אני כבר לא חוזר בתשובה". ככה, כדרך הלצה. "אתה יודע, אחרי שחוזרים בתשובה, כבר אין לך מה לחזור בתשובה".

מספר הבן: "הרגשנו בחוש איך תפילה בראש השנה ויום כיפור יכולה לשנות את כל הזיזרה. ממש לשנות את החיים מהקצה לקצה". ולכן עכשיו, בימים האלה, העת עת רצון. זה הזמן להתפלל מעומק הלב!

איך שאתה מתנהג - ככה מתנהגים איתך

עוד דבר שצריכים לעשות בעשרת ימי תשובה: צריך לדעת, איך שאתה מתנהג, ככה מתנהגים איתך. שכן אדם לא יחשוב: "תשמע, אני אתנהג ככה וככה, אלוקים יבין אותי, אני משהו אחר". אין דבר כזה. איך שאתה מתנהג בעולם הזה, ככה בדיוק מתנהגים איתך. ולכן חז"ל אומרים: "כל המרחם על הבריות, מרחמים עליו מן השמיים". אתה מרחם? מיד גם למעלה יש רחמים. "כל הדין את חברו לכף זכות, דנים אותו לכף זכות". מה שאתה עושה, זה מה שיעשו לך.

ולכן בימים האלו צריכים הרבה לגמול חסד אחד עם השני. חייב כל אחד ואחד מאיתנו לגמול חסד אחד עם השני. מה אני יכול לעשות כדי להטיב עם השני? ככל שתלמד להטיב עם השני, ככה אלוקים יטיב איתך. בזה אין משחקים בכלל. לכן צריך מאוד מאוד להתחזק בזה.

סיפור רבי ישראל מסלנט - החסד ביום כיפור

יש סיפור של רבי ישראל מסלנט. אני אפילו לא יודע איך מספרים אותו, אבל אני קורא אותו בפנים. הסיפור הזה כולם מכירים אותו, אבל יש לי רק שורה אחת שם בסיפור שאני חייב להקריא לכם. את הסיפור כולם מכירים, שורה אחת בסיפור אני צריך.

רבי ישראל מסלנט, ערב כיפורים. כל האנשים הולכים להתפלל. רבי ישראל מסלנט גם כן ירד מהבית שלו, הולך להתפלל בדרך. בבית כנסת מחכים לרבי ישראל מסלנט מחכים לו, חיכו, חיכו. 'כל נדרי' - לא מגיע. טוב, לא הייתה ברירה, אז התחילו 'כל נדרי' בלי רבי ישראל מסלנט. הוא לא הגיע גם אחר כך לערבית. גם לערבית חיכו לו וערבית, חיפשו אותו בכל העיירה, לא מצאו אותו. בסוף התחילו כבר ערבית. סוף ערבית הגיע רבי ישראל מסלנט, שם את הטלית והתחיל להתפלל.

ואז הוא סיפר מה היה באמת. סיפר רבי ישראל מסלנט - אתם מכירים את הסיפור הזה - אומר: אני ירדתי מהבית. אני שומע בדרך קול של תינוק שבוכה. טוב, נכנסתי הביתה, מצאתי תינוק בן חודשים אחדים בעריסה שלו בוכה, ועל ידו יש בקבוק חלב, ולידו אחותו הקטנה בת שש. יכול להיות שהאמא אמרה לילדה הקטנה, לבת שלה: 'כשהתינוק יבכה, יש פה בקבוק, תתני לו לאכול'. כי האמא רצתה ללכת לכל נדרי. בינתיים הילדה נרדמה, והתינוק התעורר והתחיל לבכות.

רבי ישראל מסלנט לקח את הבקבוק והתחיל להאכיל את התינוק. אחרי שגמר להאכיל, הודים אותו. העיר את הילדה הקטנה, העיר אותה ואמר שהוא רוצה ללכת לבית כנסת, שתשמור על אחיה.

אז היא אמרה לו שהיא פוחדת להישאר לבד. אמר לה: 'את פוחדת להישאר לבד? טוב, אז אני אשאר איתך'. אז הוא נשאר איתה. עד מתי? עד שהאמא חזרה. כשהאמא חזרה, אז רבי ישראל מסלנט יצא.

אני לא יודע מה אנחנו היינו עושים. בכלל לא יודע מה אנחנו היינו עושים. אבל יש פה רק שורה אחת שזה הייתי רוצה לקרוא. זה לא בשבילנו, נראה לי.

"רבי ישראל מסלנט הביע מאוד את שמחתו הגדולה שהקדוש ברוך הוא זימן לו ביום הקדוש הזה מצוות חסד כזה גדול, לעשות עם שתי פעוטות. היה כדאי לוותר על כל נדרי, על תפילת ערבית בציבור, על כל הווידויים, על כל התפילות, ובלבד להטיב עם שתי תינוקות מישראל".

עכשיו, אני לא יודע איך כל אחד מכין את הכיפורים שלו. יש אחד שהכיפורים שלו, אתה יודע, זה בשביל הפיזטים. שתנסו לדמיין את הזמנים שהיה בחינה של יראה כזאת של "אחזו פלצות". אין לנו אפילו מושג מה זה "אחזו פלצות". אבל משהו מזה קצת חויינו, ברגעים האלו של הזעקות שהיה לנו פה, כשהיית בחוץ ואתה שומע את הפיצוצים לידך - זה משהו כזה, מעין זה.

רבי ישראל מסלנט מכין את עצמו לכיפורים. אתה יודע איזו הכנה הייתה לו? אתה יודע מה זה? עכשיו, אתה עובר ברחוב, אתה שומע תינוק שבוכה. אתה חושב: אם לאמא שלו לא אכפת. למה שלי יהיה אכפת? וגם אני בדרך ליל נדרי, יום כיפור.

עכשיו נניח שבאמת היית נכנס להרגיע את התינוק הזה, אחרי הכול, תגיד, היית שמח מזה? או שכל הזמן היית זוכר את הכיפורים הזה, העצוב הזה? הכיפורים הזה שאני צריך עוד כיפורים כדי לכפר על הכיפורים הזה?

תגיד, בסוף היית שמח? שברוך השם, השם זיכה אותך לעשות חסד עם שני תינוקות, כשהאמא 'הפקירה' אותם? תגיד, היית שמח מזה? לא יודע. באמת אני לא יודע!

אם לא היית מכין את עצמך כראוי ליום הכיפורים, אז עוד מילא. אבל אם בן אדם מוכן לכיפורים, אתה יודע, באמת מוכן, כולו אש להבה, ופתאום 'תקעו' אותו, מה הוא היה חושב?

אז שתדע ששיא המדרגת שאתה יכול להגיע זה איך אתה יכול להטיב עם השני. אחרי הכול, אחרי הכול, איך אתה יכול להטיב עם השני. גם אם זה בכיפורים, גם אם זה בשאר הזמנים. איך אתה יכול לגרום לעשות טוב לשני, זה הכיפורים האמיתי. זה העשרת ימי תשובה עכשיו.

כולנו זקוקים לישועות. כולנו זקוקים. כל אחד זקוק לישועה שלו הפרטית. וכל אחד זקוק לבריאות שלו, לישועות שלו, לשמחות שבתוך הבית. זה מגיע על ידי שאתה מטיב עם השני. ככל שאתה מטיב עם השני, אלוקים למעלה מטיב איתך.

"וכה היה דיבורו עלי תמיד..." - ככה במיא רבי איצ'לה מוולוז'ין (בשם אביו, רבי חיים מוולוז'ין, בהקדמת בן המחבר לנפש החיים): "וכה היה דיבורו אלי תמיד, שזה כל האדם - לא לעצמו נבדא. רק להועיל לאחריו ככל אשר ימצא בכחו לעשות".

זהו. שמו את הלב עליו. "ואני רואה את המשפחה שלי מנפנים בידיים, מנפנים שאני אסתכל עליהם ברגעים האחרונים. אבל אני הייתי שקוע בתפילה, להתפלל להשם שירחם עליי".

אני מגיע, פתאום התליין אומר לי: 'יש לך בקשה אחרונה?'

אמרת לי: 'כן, יש לי בקשה אחרונה. אני רוצה שתעביר את החוט תלייה מהו זהו זהו זהו זהו פה'.

אומרים: 'בסדר, זה הבקשה'.

נתן הוראה, הגיעו פועלים, פירקו את החוט מהו, העבירו אותו לוו השני, קשרו, ראו שזה חזק. העבירו אותי לכיסא. ואני רואה המשפחה של רוצה שאני אפירד מהם בדיבור אחד או אפילו מבט אחד, אבל אני סגרתי את העיניים ואני מתפלל, מתפלל שהשם ירחם עליי.

באמת, קשרו. אחד, שתיים, שלוש - הסירו את הכיסא. אני נפלתי נתליתי עם החוט תלייה על הצוואר שלי. עבר איזה שתי שניות - פתאום! הוו נתלש מהתקרה! נפל! ואני נפלתי איתו!

החוק אומר שאם החוט תלייה נפל מהתקרה, הנידון יצא זכאי. הנידון יצא זכאי! וכך יצאתי לחיים!

כל המשפחה שואלים אותי: 'תגיד, איך ידעת שהו האחר הוא חלש? איזה היגיון יש שאתה רוצה לא להיתלות בו זה, אלא להיתלות בו ההוא? איזה היגיון?'

אמרת להם: 'תשמעו, את האמת, אין היגיון. באמת אין שום היגיון. פשוט, אני הרגשתי באותם רגעים שחבר חדה מונחת על צווארו של אדם. אמרתי לעצמי: מה אני אמור לעשות עכשיו? להתפלל! לבקש רחמים! אבל ראיתי שכבר זהו, נגמר, נגמר לי הזמן לבקש רחמים. אז אמרתי: בקשה אחרונה, שיעבירו את החוט לשם. בינתיים יהיה לי עוד חמש דקות לבקש רחמים. התפללתי, והנה הרחמים עזרו, וניצלת'."

זה שבת אדם כבר נגזר עליו - לא בן אדם שלא נגזר. נגזר עליו! שמו לו את החוט על הצוואר! לפעמים תפילה אחת שאתה מתפלל מאוד יקרה. כשאתה מרגיש שאבדו הסיכויים - מה יש לך עוד להתפלל? מה יש להתפלל? אבדו הסיכויים! אף על פי כן תתפלל. אתה לא יודע מה אפשר לעשות בתפילה אחת, מה אפשר לזכות על ידי תפילה.

ודווקא עכשיו, עשרת ימי תשובה זה עת רצון. כותב רבנו יונה: "ולשפוך שיח ולעשות תפילה ורינה ולהפיל תחינה, והעת עת רצון והתפילה נשמעת בך". התפילה נשמעת!

סיפור על תפילה בראש השנה ויום כיפור

סיפרה משפחה אחת: אמא שלנו לא הרגישה טוב בכלל. לקחנו אותה לבית חולים, כל המשפחה יחד עם אבא. הגענו לשם, עשו לה כל מיני בדיקות - צילומים, בדיקות דם, כל מה שצריך. זה לקח בערך חצי יום.

בסוף יצא הרופא, קרא לאבא ולעוד אחד מבני המשפחה להיכנס לחדר של הפרופסור.

הפרופסור אומר להם: "תשמעו, אחרי כל הבדיקות והצילומים, התגלה שיש לאמא שלכם מחלה מאוד קשה, חשוכת מרפא. זאת מחלה נדירה שאין עליה כמעט ידע רפואי, ועוד לא המציאו לה תרופה. במצב כזה, בדרך כלל רק מחכים למלאך המוות, זה מה שנשאר.

אבל יש משהו שאנחנו כן יכולים לנסות - ניתוח מסובך מאוד, שתיים עשרה שעות. אני לא יכול להבטיח שהוא יצליח, ואנחנו לא יודעים מה יהיה במהלך הניתוח או אחריו, אבל זאת הדרך האחרונה שנשארה לנו. אם אתם מסכימים, צריך לחתום, וכדאי לא לדחות את זה יותר מדי".

יצאנו משם המומים, החלטנו להתייעץ. נסענו ישר לרבי חיים קניבסקי.

שאל אותו רבי חיים: "תגידו, הרופא אמר שהניתוח דחוף מאוד?"

"לא, הוא לא אמר שזה דחוף דחוף, רק שצריך לעשות את הניתוח אבל לא כדאי לדחות אותו".

אמר להם רבי חיים: "אז תשמעו, בואו נחכה עוד שבועיים. עוד מעט ראש השנה ויום כיפור. אתם יודעים מה זה אומר? אחרי ראש השנה ויום כיפור, בן אדם נהיה בריאה חדשה! זה כבר לא אותו אדם שהיה לפני כן. תבקשו מהרופא לדחות את הניתוח בשבועיים".

התקשרנו לפרופסור, שאלנו אם אפשר לדחות בשבועיים.

אמר: "שבועיים? זה זמן סביר, אין בעיה".

ואז באמת, מה אני אגיד לכם, בראש השנה כל המשפחה התפללה על אמא כמו שלא התפללו אף פעם. ביום כיפור, בכינו בדמעות שלא בכינו כל החיים. התחננו לקדוש ברוך הוא שירחם על אמא שלנו.

חול המועד סוכות, פתאום מתקשר הפרופסור לאחד מבני המשפחה: "תשמע, סוף סוף השגתי אותך! תגיד לי, יש לכם רוח הקודש? איך ידעתם לבקש דווקא שבועיים דחייה?"

הבן לא ידע מה להגיד. "האמת? הרב שלנו אמר לנו לדחות בשבועיים".

הוא חשב לעצמו: מה אני אספר לפרופסור חילוני על ראש השנה ויום כיפור? איך אני אסביר לו שבימים האלה אפשר לשנות גזרות? הוא לא יבין. אז רק אמר: "הרב אמר לחכות שבועיים".

הפרופסור אומר לו בהתרגשות: "אתם לא תאמינו! לפני שלושה ימים אישרו בארצות הברית טיפול חדש למחלה הזאת! זה טיפול מהפכני שהצליח במאה אחוז אצל כל החולים שניסו אותו. התרופה מגיעה לישראל בעוד כמה ימים, ואמא שלכם תהיה הראשונה בארץ שתקבל אותה. אין תופעות לוואי, וההצלחה כמעט מובטחת!"